

Тихий світ

Михайло Яцків

Вечір дрімає над селом.

Старий мужик сперся на ворота, яблінка мече тінь на голову. З-під крисані та сивих брів дивиться глибока журба. За дорогою цямрована керничка. Дві нори б'ють в тій керниченьці, а в малім плесі вечірне небо. Іде дівчина з коновками і здоровить старого тихим голосом.

Хлоп повів очима по обійстю, а журба була з серця, як та вода з нори, і летіла у тихий, вечірній світ. Обіймала село і ліс за селом, не находила границі та й вертала до серця.

Син йому не вдався.

Перед старим минали літа, як хвилі на ріці. Гірко дороблявся, а коли вже було коло чого ґаздувати, віддав все готове в руки сина, бо сам не змагав і треба було спочити. Син оженився та й от як ґаздує. Коло оборогів не позаґрібано, сіно валяється під ногами, в саді кімаччя[1], на ставі попамітувано каміння, призьба пооббивана, упряж на тоці.

ґаздує сьомий рік, а до хати нічого не прибуло, лиш убуває з кожним днем, очевидячки убуває. Все, що старі руки придбали, щезає, як за водою. Тісніші роки тепер, то правда, але й се правда, що хто чого в поті чола не запрацював, той готового не пошанує.

Давно були легші роки, а людські руки ліпші, нині часи тяжчі, а молоді руки легші.

Старий намагав радою, прикладом, і добрим словом, і погрозою, а коли повидів, що все як би горохом в стіну, дав спокій і не втручався більше в синову господарку. В хаті суперечка, нелад, що навіть сверщок не має спокійного кутика, дітиська розпущені, старий не годен на то все дивитися і пильнує, аби лиш з хати та з косою на лаз або з сокирою під шіпку. Так нудить він своїм світом на старі літа, як та гусільниця, що має заснуватися в куклу.

Сховав упряж, аби роса не їла, взяв граблі і заґрібав коло оборогів.

Нуд підсунувся під серце і валив з ніг.

— Світе тихий, прийми мене до себе. Я гірко на оцій долоні свою службу відбув, а що не пішло так, як я гадав, — твоя воля.

Був цар, що цілий свій вік дбав про добро краю, а коли воно не вдалося, він одним махом пера касує все.

Цілував землю.

— Ти була запущеним неужитком, кожна грудка була в оцих моїх пальцях, кожна грудка пересякла потом і сльозами. Дякую тобі, що служила мені вірно, як мама дитині... Тепер так, як би мене, ні моєї праці не було навіть на тобі. Сліду не лишиться ніякого. Але я нічого собі не жадаю, лиш спокою...

Тихий світ вислухав ту молитву і на другий вечір покликав мужика до себе.

1909

[1] Цурпалля.